Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 77. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го КВІТНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 3, 1980 No. 77. VOL. LXXXVII.

УПРАВА НТШ В ЗСА ВІДБУЛА ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ, СХВАЛИЛА ЗВІТИ І ПЛЯН ПРАЦІ

Ню Йорк. — Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА відбула тут минулої суботи, 29-го березня 1980, у власних приміщеннях чергове пленарне засідання, вислухала звітів з праці та прийняла їх, схвалила плян праці на найближчий час та встановила дату загальних зборів Т-ва на 24-го травня ц.р. і обрала номінаційну комісію, що має намітити для загальних зборів склад нової управи.

Засідання відкрив і нарадами проводив голова Т-ва проф. д-р Ярослав Падох. На його заклик приявні хвилиною тихої молитви вшанували померлих у звітовому часі дійсного члена НТШ та заслуженого науковця проф. Дамяна Горняткевича, жертвенного приятеля і мецената НТШ Михайла Мельниковича та померлого попереднього дня Владику Ярослава Габра, єпископа Чікаго. На пропозицію голови збори рішили вислати привітання Блаженнішому Патріярхові Йосифові, дійсному і почесному членові НТШ, у зв'язку з відбутим у Ватикані надзвичайним Синодом Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви. Про цей Синод та його значення і вислід коротко говорили проф. д-р Василь Ленцик і проф. д-р Роман Осінчук, а під кінець засідання проф. д-р Леонід Рудницький.

Після прийняття протоколу з попереднього засідання, що його відчитав проф. д-р Роман Андрушків, звітування членів Президії Управи започаткував голова проф. д-р Ярослав Падох. Поінформувавши про стан і працю канцелярії НТШ, доми, податки та інші адміністраційні справи, звітодавець подав загальну хроніку активностей Управи і поодиноких членів НТШ, їх участь в багатьох імпрезах, відвідини та розмову з новим митрополитом УКЦ в Америці Владикою Мирославом Любачівським. Звітодавець зокрема зупинився на сесії Головної Ради НТШ, яка відбулася 22-го березня в Ню Йорку з участю голови Европейського НТШ проф. д-ра Володимира Кубійовича та у зв'язку з його відвідинами. Того ж дня звітував д-р Я. Падох проф. Кубійович мав зустріч з місцевою громадою, що мала великий моральний і матеріяльний успіх, придбавши 51,000 долярів на видатки, зв'язані із завершенням підготови та друку двох останніх томів гаслової Енциклопедії Українознавства. До великого матеріяльного успіху причинилися зокрема д-р Степан Ворох та д-р Рогозинський. Окремо зупинився звітодавець також над запляновою участю НТШ в конвенції відомої ААASS (Американської асоціяції для заавансованих

(Закінчення на стор. 8)

Міжнародне видавництво готовить том вибраних статтей О. Пріцака

Кембрідж, Масс. (ФКУ). Як відомо, наука твориться спеціяльними працями, які друкуються у спеціяльних наукових журналах, де теж відбувається їх евалюація. Щоб науковцям, які працюють у ділянці середньовічної історії, дати в розпорядження висліди дослідів, заки вони увійдуть у синтетичні праці, відоме і шановане міжнародне видавництво „Variorum Reprints" у Лондоні та Женеві почало приблизно десять років тому видавати зібрані статті передових учених світу окремими томами, приблизно на 400 сторінок друку разом з індексом. Звичайно такий том містить 15-20 статтей, які вигідно без розшуків по окремих журналах можна мати до диспозиції.

Кілька тижнів тому дирекція видавництва звернулася до проф. Омеляна Пріцака з пропозицією видати том його вибраних статтей. Цю оферту він прийняв, і скоро появиться том п. н.

„Студії із середньовічної історії Евразії", в якому зібрано 18 статтей проф. Пріцака, що згруповані у трьох відділах: історія Далекого Сходу (головно праці з історії азійських Гунів — Гюнгну), історія Середньої Азії (головно статті з ранньої ісламської епохи, держави Караханідів, Огузів та Бухарських церковників) і властивої Евразії. В цьому останньому відділі зібрані праці з історії европейських Гунів, Болгарів, Хозарів, Угрів та Печенігів і їхні зв'язки з до-Київською та Київською Руссю.

Ню Йорк спаралізований страйком транспортових робітників

Ню Йорк. — Вдруге за останніх 14 років ця велика метрополія була майже цілковито спаралізована у вівторок, 1-го квітня, коли біля 40,000 робітників транспорту проголосили страйк, у наслідок якого перестали функціонувати підземки, автобуси і підміські поїзди з Лонг Айленду.

Члени Спілки проголосили страйк у півночі з понеділка на вовторок, хоча провідники цієї спілки продовжували переговори з урядовцями міського Транспортноіго управління далеко поза північ з метою розв'язати спірні питання нового контракту. Ці переговори, з участю посередника Волтер Ґеллгорна, велись впродовж кількох днів, при чому спілка домагалась підвишки у заробітній платні у висоті 30 відсотків, а міське управління погоджувалось на 10,5 відсотка. Хоч переговори продовжуються дальше, робітники проголосили страйк, не зважаючи на судову заборону згідно зі стейтовим законом Тейлора. Це може коштувати страйкарів покарання у висоті дводенної платні за один пропущенний день праці.

У наслідок страйку робітників цієї найбільшої в країні міської транспортної системи, яка щоденно обслуговує 5,4 мільйона пасажирів, шляхи, мости і тунелі до Мангеттену та інших частин міста були заповнені автомобілями, що значно сповільнило швидкість руху. Крім закликів, щоб поодинокі особи творили т. зв. „карпули", міська влада заборонила доїзд до Мангеттену поодиноким водіям автомобілів, вимагаючи, щоб в кожному автомобілі було принаймні два пасажири. У різних місцях метрополії встановлено т. зв. „пасажирські пункти", з яких автомобілі і таксі довозять осіб до місць затруднення.

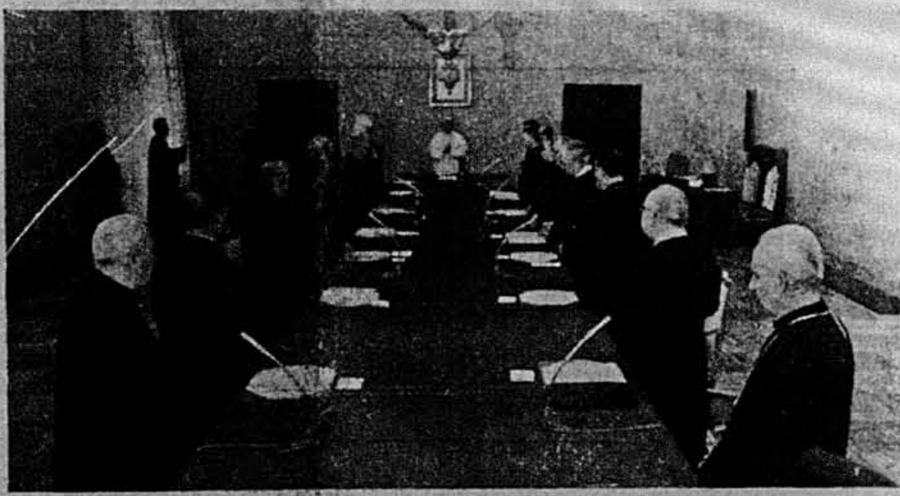
Як довго триватиме страйк — невідомо. Подібний страйк у 1966 році тривав 14 днів і наніс шкоди на мільйони долярів.

ІСТОРИЧНИЙ СИНОД ІЄРАРХІЇ ПОМІСНОЇ УКЦ У ВАТИКАНІ

Протягом минулого тижня, від понеділка 24-го до четверга 28-го березня, у приміщеннях Ватикану відбувся скликаний Папою Іваном Павлом II надзвичайний Синод Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, який потвердив існування цієї Церкви в Україні та одність з нею всіх Архиєпархій, Епархій та адміністраційних одиниць цієї Церкви для українських поселенців у країнах вільного світу. Рівночасно Синод потвердив самоуправу юрисдикцію цієї Помісної Церкви.

На фото вгорі: Патріярх Йосиф та всі українські католицькі Владики супроводять Вселенського Архиєрея Папу Івана Павла II до архиєрейської св. Літургії, яку відправлено в Систантській каплиці, попереджуючи нею синодальні наради.

На фото внизу: Щоденні наради синодських Отців із Папою Іваном Павлом II, попереджувано короткою молитвою.

ВЛАДИКИ, ДУХОВЕНСТВО І ВЕЛИКА ГРОМАДА ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ПОХОРОНАХ СВ. П. ЄПИСКОПА ЯРОСЛАВА ҐАБРА

Чікаго, Ілл. — Приблизно дві тисячі вірних на чолі з Архиєпископом Мирославом Любачівським, новообраним коальютором Патріярха Йосифа і Митрополитом Української Католицької Церкви в ЗСА, віддали останню пошану спочилому Єпископові Ярославові Ґаброві під час Св. Літургії і Панахиди в катедральному храмі Св. Миколая тут у вівторок 1-го квітня. Сослужили Владиці Любачівському Митрополит Максим Германюк з Канади і Митрополит Стефан Коціско з Візантійсько-рутенської Епархії з Піттсбургу.

Св. п. Владика Ярослав Ґабро

Присутні також були: Кардинал Джон Ратрик Коди, римо-католицький архиєпископ Чікаго; Єпископ Василь Лостен з Стемфорду; Єпископ Ніль Саварин і єпископський помічник Дмитро Ґрецук з Едмонтону; Єпископ Ізидор Борецький з Торонта; Єпископ Андрій Роборецький з Саскатуну; Єпископ Михаїл Дулик і єпископ-помічник Томас Долінари з Візантійсько-рутенської Епархії з Пассейку; Єпископ Еміль Міґалік з Візантійсько-рутенської Епархії з Парми; Архиєпископ Константин з Української Православної Церкви в Америці; дев'ять католицьких єпископів і понад 90 священиків.

В імені Патріярха Йосифа і від себе промовляв українською мовою Архиєпископ Любачівський, високо підносячи заслуги спочилого Єпископа Ґабра за його відданість Богові і Церкві. Англійською мовою виголосив прощальне слово Єпископ Лостен, вказавши на мотто бл. п. Єпископа Ґабра, що ним було: любов до всього людства. Кардинал Коди промовив для вірних Римо-католицького віровизнання, що були присутні на похороні.

До похоронних відправ співав хор ім. Митрополита Андрея Шептицького під диригуванням Юрія Яремовича.

Серед присутніх на похороні Владики були мгр Іван Базарко, екзекутивний директор УККА; д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНСоюзу й інші.

Понад сто автомобілів творили похоронну моторкаду до цвинтаря св. Миколая, де покладено на вічний спочинок тлінні останки Владики Ярослава Ґабра, бо тут також поховані батьки Єпископа.

Гризна для Владик і Священиків відбулася в авдиторії св. Миколая відразу по похороні. Всі похоронні урочистості фільмувала телевізійна станція, канал 7, де увечорі було висвітлено головні фрагменти з Владичого похорону.

У Вашінґтоні відбулася голодівка і демонстрація на захист Юрія Шухевича

Вашінґтон („Смолоскип"). — 28-29 березня 1980 року тут відбулася 24-годинна голодівка солідарности з Юрієм Шухевичем. Голодівку зорганізувало Бюро УККА у Вашінґтоні — УНІС, яке очолює Марта Кічоровська.

У голодівці взяли участь Святослав Караванський і Ніна Строката-Караванська, яка з нагоди дня народження Юрія Шухевича і голодівки солідарности дала інтерв'ю кореспондентам українських відділів „Голосу Америки" і радіо „Свобода", які того самого дня були передані на Україну.

В цей день інформації про Юрія Шухевича і голодівку передали деякі американські радіостанції і телевізійна станція ABC, русло 7.

З нагоди голодівки присутні у Вашінґтоні представники комітетів і груп захисту українських політ-

(Закінчення на стор. 8)

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР І Р. РІҐЕН ЗДОБУЛИ ПЕРЕМОГИ У ПРАВИБОРАХ СТЕЙТІВ КЕНЗАС І ВІСКОНСИН

Мілвокі, Віск. — Президент Джіммі Картер і Роналд Ріґен добились важливих перемог у президентських правиборах у стейтах Кензас і Вісконсин, збільшуючи числа конвенційних делегатів та майже певно закріплюючи за собою номінації на крайових конвенціях. Вибори відбулися у вівторок, 1-го квітня.

У наслідок поразки, каліфорнійський губернатор Едмунд Брави зрікся кандидатури і відступив від дальших правиборів.

Після обчислення біля 90 відсотків всіх голосів у правиборах у Вісконсині, президент Картер здобув 56 відсотків голосів Демократичної партії, сен. Едвард Кеннеді 30 відсотків, а губ. Брови 13 відсотків. У правиборах Республіканської партії Ріґен здобув 39 відсотків голосів, Джордж Буш 31 відсоток, а конґресмен Джон Андерсон 29 відсотків.

У Кензасі президент Картер здобув 56 відсотків голосів, сен. Кеннеді 32 відсотки, а губ. Брови 5 відсотків. Ріґен добився значної перемоги, здобуваючи 63 відсотки голосів, Андерсон 18 відсотків, а Буш тільки 13 відсотків.

Здобувши 71 делегата в обидвох стейтах, президент Картер збільшив число делегатів до 848, тобто більше як половину потрібних для номінації 1,666 делегатів. Ріґен здобув 45 делегатів, збільшивши загальне число до 395, тобто понад одну третю із потрібних для номінації 998 делегатів.

ПИСАНКА У БІЛОМУ ДОМІ

Вашінґтон. — Як повідомляє Українське Інформаційне Бюро у Вашінґтоні, у четвер, 3-го квітня, група українських громадських діячів з Філядельфії мала відвідати Білий Дім і передати президентові Джіммі Картерові кілька українських писанок з нагоди Великодних свят. Після зустрічі мало відбутись прийняття у бюрах асистента Президента для етнічних справ, Стівена Аслло.

Америка продає військове устаткування Єгиптові

Вашінгтон, Д.К. — Американський уряд з метою реорганізації єгипетської армії приспішує продаж Єгиптові різного роду військового вивінування. За останні два тижні Вашінґтон запропонував продаж на суму 500 мільйонів долярів такого військового матеріялу, як танки, панцерні авта та інші види військового виряду.

Це військове устаткування Єгипет купує в ЗСА за ті фонди, які Каїро дістає від Америки у формі військової та економічної допомоги в розмірі п'яти мільярдів на протязі п'яти років.

Від часу підписання Єгипетсько-ізраїльського договору Америка почала затіснювати військові зв'язки з єгипетським урядом президента Садата.

Перед тим Совєтський Союз був головним доставцем зброї для Єгипту аж до часу, коли Єгипет зірвав приязні зносини з Москвою в 1972 році. Після того, Америка й Велика Британія постачають зброю Єгиптові, замінюючи перестаріле совєтське озброєння сучасним.

У Ленінґраді органи КҐБ заарештували дисидента

Москва. — Як інформує пресове агентство Ройтерса, під кінець минулого тижня органи КҐБ заарештували у Ленінґраді Владіміра Борісова і посадили його у „психушку".

Борісов, якому 36 років, є від років членом правозахистного руху, а останньо включився у місцеву клітину незалежної робітничої профспілки, яка відома під назвою Вільний міжпрофесійний союз робітників. Більшість членів цієї спілки вже раніше заарештували органи КҐБ.

Про арешт Борісова повідомила західніх кореспондентів його дружина, Ірина Каплун. В 1960-их роках, Борісов, електрик по фаху, перебув дев'ять років у совєтських „психушках".

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ПАНЕЛЬ ВІЙСЬКОВИКІВ І знавців в ділянці навчання й освіти рекомендує, щоб в програму навчання Летунської академії у Колорадо включити більше предметів з гуманістичних наук, даючи можливість майбутнім старшинам летунства набути більш всесторонне знання. Панель був створений у листопаді минулого року на пропозицію сенатора Ґері Гарта. Крім внесення курсів з ділянок мистецтва, літератури й суспільних наук, панель рекомендує зменшення обов'язкових предметів і зміну оцінок у фізкультурних зайняттях. Затвердження рекомендацій залежить від голови штабу летунства ген. Лю Аллена.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗСА АПРОБУВАЛА законопроєкт, згідно з яким федеральний уряд мав би асиґнувати 750 мільйонів долярів на покращання мережі залізничних шляхів поміж Бостоном і Вашінґтоном, яка загально відома під назвою „північносхідній коридор". Це піднесло б загальну суму з 1,75 до 2,5 більйона долярів на покращання цієї мережі в рамках федеральної допомоги на покращання залізничних шляхів на східньому побережжі ЗСА. Політичні спостерігачі уважають, що Сенат ЗСА також апробує цей законопроєкт, який також включає федеральні субсидії для важливої, але збанкротованої залізничної мережі Рок Айленд на середньому заході ЗСА.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА РІШИВ У ПОНЕДІЛОК, 31-ГО березня, що осби затруднені в публічних бюрах не можуть бути звільнені з праці з уваги на їхню приналежність до політичних партій. Рішення, відношенням голосів 6 до 3, запало у розправі Бранті проти Фінкеля ще з 1978 року, коли новонайменований публічний оборонець з Демократичної партії у повіті Рокленд у стейті Ню Йорк проголосив, що він звільнить з праці осіб, які є членами Республіканської партії. Два працівники внесли скаргу до суду, покликуючись на перший додаток до Конституції ЗСА. Після рішення двох судів в їх користь, справа опинилась у Найвищому Суді, який піддержав це рішення.

НЕСПОДІВАНО ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ДІСТАВ доброго „передвиборчого" помічника в особі Курта Вальдгайма для Картерових виборчих аспірацій. Пише „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 7-го квітня, що генеральний секретар Об'єднаних Націй так панічно боїться евентуальної президентури Роналда Ріґена, що робить все можливе, щоб допомогти Президентові у виборі на президента у поновному виборі на президента країни.

БЕЗРОБІТТЯ В МІСЯЦІ СІЧНІ ПІД ЧАС інавгурації нового президента хто б ним не був зросте з шести до восьми відсотків і менше на 1,6 мільйона американців буде затруднених, ніж було у лютому цього року, передбачає „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 7-го квітня.

КАРТЕРОВЕ ЕМБАРҐО НА ПШЕНИЦЮ ДО Совєтського Союзу за агресію на Афганістан підміновують великі закупи зерна для СССР з країн Південної Америки, хоча латинські держави погодилися не використовувати ембарґо ЗСА для збільшення своєї торгівлі й зисків. Покищо, твердять певні дописувачі з Південно-американських країн, ця „добра воля" існує тільки на папері, а насправді з не-арґентинських інформаційних джерел відомо, що сама Арґентина продасть совєтам 7 мільйонів тонн пшениці й кукурудзи в 1980 році, проти 1,7 мільйона тонн у минулому році. Бразилія, здогадно, вишле до СССР три мільйона тонн сої, коли минулого року продала всього 45 тисяч тонн.

У світі

В СТАРИННОМУ АЛЄППО, СИРІЯ, ВИБУХ одноденний генеральний страйк. Страйк спрямований проти політики уряду, а зокрема проти затискання людських свобід і проти господарського упадку. Про умови, в яких приходиться населенню жити, найкраще свідчить факт, що початок страйку підпільні організації звістили вибухами бомб, а армія артилерійським вогнем.

ЧЕРГОВИЙ УСПІХ УРЯДУ ПРЕМ'ЄРА ВЕЛИКОЇ Британії, Марґарет Тачер на робітничому відтинку залежатиме у значній мірі від полагоди спорів і конфліктів між профспілками і приватними підприємцями та керівництвами усуспільнених державою заводів. Декілька років тому профспілки причинилися до упадку консервативного уряду, а в останніх виборах зневіра робітництва в успішність політики Робітничої партії була важливим співчинником перемоги консерватистів. Обсерватори англійського життя передбачували чималі труднощі пані Тачер на цьому відтинку і не виключали навіть її майбутнього упадку через них. Дотепер М. Тачер з успіхом лявірує між різними вимогами й конфліктами децидуючих суспільних сил країни.

КОМУНІСТИ ГРЕЦІЇ ПОКИДАЮТЬ промосковську Комуністичну партію Греції з протесту проти московської агресії на Афганістан. Під кінець березня знов 68 членів пішли слідами своїх попередників і вийшли з партії. Керівництво грецької Комуністичної партії захоплене промосковськими елементами і робітникам-членам партії не залишається нічого іншого, як покидати її ряди, коли вони незгідні з імперіялістичною політикою російських большевиків.

КРОВАВІ СУТИЧКИ В ТУРЕЧЧИНІ НЕ ВГАВАЮТЬ і перетворюються в збройні конфлікти. Дня 31-го березня ц.р. в пограничному місті Аґрі, східна Туреччина, вбито лідера правих угрупувань. В західній Туреччині вбито двох поліцистів так само терористичними групами. В іншій місцевості східної Туреччини дійшло до збройної сутички між правими й лівими, яка скінчилася смертю одного учасника і пораненням інших. В Стамбулі цього дня терористи вбили „тільки одного державного урядника", як подає офіційний комунікат. А за цілий місяць березень в Туреччині було дев'ятсот політичних вбивств.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКЕ еміґраційне пресове агентство ім. Палаха, у Чехо-Словаччині поліція заарештувала члена правозахисного руху Яна Літоміського. Він відомий як організатор різних семінарів у питаннях філософії та суспільних наук. Агентство підкреслює, що Літоміський був активний поза Прагою, зокрема у південній частині Богемії. Це мало б вказувати на поширення правозахисного руху в терені.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Москва й ісламські країни

Після агресії СССР на Афганістан відбулася в Пакістані конференція всіх ісламських країн у цій справі. Більшості учасників конференції пощастило переломити опір просовєтських делегатів і довести до засудження Москви за цей напад, але ціною засудження ЗСА у цій самій резолюції. Стає дивно, чому це так?

Пояснення до цього дає довголітня цілеспрямована і плянова політика Москви у відношенні до ісляму й ісламських країн. Хоч у СССР є понад п'ятдесять мільйонів магометан, а дозволено їм мати тільки двісті мечетів (значить один мечет на чверть мільйона віруючих) і хоч Москва послідовно наступає й обмежує іслям, то одночасно з тим вона пильно дбає, щоб поширювати свої впливи серед магометан. Вже 1920 року на конференції народів сходу у Баку тодішній керівник Комінтерну Григорій Зіновєв, не лише переконував магометанських учасників у прихильності Совєтів до них, але й накликував їх до „джігаду", себто „святої війни" проти Заходу. Від тоді і аж досі Москва послідовно притримується тієї лінії. Проте, на словах не кінчиться така большевицька політика. Навпаки, большевики активно переводять такі самі настанови в життя. Єдиним мусулманам Москва дала право й щороку видає візи на виїзд молодих ісламських богословів на студії в ісламських релігійних центрах. З цього обидві сторони задоволені: мусулмани, особливо їхні релігійні лідери тим, що можуть вишколювати вищекваліфіковані кадри священослужителів, а большевики — бо мають нагоду насаджувати свою агентуру у важливому для них магометанському світі, як у себе внутрі, так і за кордоном.

У вересні минулого року (1979) в столиці Таджикістану, Дюшанбе, відбулася всемусулманська релігійна конференція, в якій взяли участь представники понад тридцяти країн. Тон цій конференції надавав великий муфті Середущої Азії і Казакстану, Імам Бабахан. Не диво, що в кінцевих резолюціях засуджено Ізраїль, Китай і поновлено заклик протиставитися Заходові. А це очевидна калька московської світової політики. Не завадить пригадати, що власне Дюшанбе, місто положене недалеко афганської границі, є тепер оперативним центром для збройної інтервенції в Афганістані.

Російська політика на Близькому Сході серед арабських країн занадто відома, щоб її згадувати.

Це все закономірно збільшує большевицькі впливи серед магометанських народів.

Самоспалення в Кракові

В п'ятницю, 21 березня на ринку в Кракові, неподалік славної середньовічної Катедри Божої Матері (Маріянської) спалив себе, прикувшись грубим ланцюгом до гидранта Валєнти Бадиляк. Біля себе перед самоспаленням поставив він транспарант з написом „ЗА-КАТИНЬ — Геть з тоталітарним урядом". Спроби врятувати В. Бадиляка, які робили прохожі свідки самоспалення, не мали успіху, бо не могли вони розірвати міцного ланцюга.

Велике схвилювання населення Кракова і загальне обурення в Польщі поглиблюється ще й тому, що саме в березні цього року припадає сорокова річниця вимордування понад 15,000 польських старшин, підстаршин і цивілів в таборах Козєльска Старобільска і Осташкова. Загально прийнято називати це „Катинським мордом" від назви місцевости на Білорусі, недалеко якої в лісі вимордувано головну частину жертв. Катинський морд, жахливий своєю брутальністю і нелюдяністю та перфідією, належить до найбільших злочинів народовбивства в історії людського роду. Перевела його Москва, щоб знищити головну частину польського старшинського корпусу і багато провідних цивільних діячів. Методою таких масових убивств користуються большевики протягом цілого їхнього панування, а в Україні була вона переводжена багато разів, з яких найбільше відомі Винницькі морди, морди в'язнів у часі большевицького відступу 1941 та багато-багато інших.

Цинізм комуністів виявився після самоспалення В. Бадиляка зокрема в тому, що урядова польська аґенція ПАП подала до публічного відома буцім то самоспалений був психічно хворий і мав за собою „багаторічну історію психічної недуги". Родина, знайомі й польські суспільні кола категорично заперечують цю знеславлюючу Покійного вістку, поширювану урядовими колами і Комуністичною партією.

Покійний Валєнти Бадиляк був ремісником, а перед війною співпрацював з польськими комуністами. Одначе в часі війни пізнав комуністичну перфідію і вислуговування польських комуністів перед Москвою, через що став самостійником і брав участь в акціях Армії Крайової. Дружина його була вдовою по старшині, якого большевики замордували в Катиню.

ДНЯ 29-ГО БЕРЕЗНЯ В АНКАРІ УПОВНОВАЖЕНІ представники ЗСА і Туреччини підписали новий договір між обидвома країнами про дальшу співпрацю і допомогу ЗСА Туреччині. Цим договором полагоджено справу американських семи комунікаційних і сателітних станцій та чотирьох значніших інсталяцій для збирання інформацій, головно з терену СССР. ЗСА зобов'язалися постачати Туреччині на протязі цього року господарські і мілітарні вироби на суму понад чотириста п'ятдесят мільйонів долярів.

КИТАЙ ПРИГОТОВЛЯЄ ПРИСТУПЛЕННЯ ДО Інтернаціонального Монетарного фонду. Саме тепер перебуває в Пекіні Тун Тин деректор Азійського відділу цього фонду і устійнює з китайськими урядовими чинниками умови, на яких це приступлення буде здійснене. В наслідок приступлення червоного Китаю до Інтернаціонального фонду з нього мабуть буде виключений Тайван, а його позичкова сума 100 мільйонів долярів перейде до диспозиції Пекіну.

МІЖ ПЕКІНОМ І ТАЙВАНОМ НАСТУПАЄ відпруження після трьох десятків років ворожнечі і боротьби. Оце вперше найвищі чинники тайванського уряду дозволили морякам з червоно-китайського судна вийти на берег і відбути в містах Тайвану свої короткі відпустки.

Панас Феденко

НЕРОЗКАЯНІ

Мені вже доводилось писати про розчарованих у політиці: колишніх комуністів, фашистів, монархістів. Ці люди побачили що „король голий" (як той хлопчик у казці Андерсена), і відвернулись від того, чому раніше вірили й кланялись. Від фашиста Беніта Муссоліні відвернувся його зять Чіяно (Ciano) 1943 року,і тесть звелів його засудити на смерть. 1944 року колишній фанатичний поклонник Гітлера — граф Штауфенберг підклав бомбу в штабі армії, щоб убити фюрера.

Колишні прихильники Леніна й Сталіна, які діяли в різних країнах, покинули комуністичну ідею і визнали демократичний лад за вигідніший від режиму диктатури. Найсвіжіший приклад: майже всі українські дисиденти, які діють під комуністичною диктатурою і на чужині, були свого часу членами або прихильниками компартії.

Між українцями на еміграції є чимало таких, що свого часу захоплювалися режимом Гітлера й Муссоліні, але, побачивши той режим зблизька, розчарувалися. Таке сталося у різних країнах.

Та, на жаль є й інші приклади. Зустрічаємо людей нерозкаяних, некритичних, що не хочуть бачити своїх помилок й злочинів своїх „вождів", і навіть пробують виправдати їх.

Маю перед очима книжку такого нерозкаяного. Ім'я йому Адольф Фрауенфельд. Його книжка п.з. „І я не маю ніякого каяття" вийшла в Ландсбергу, в Баварії, 1978 року, і має 304 сторінки. Автор книжки помер тому 3 роки. Видали її його приятелі.

Хто такий Фрауенфельд? Він, син заможного батька, народився у Відні 1898 року. Студіював архітектуру. Ще, бувши студентом, пристав до партії Гітлера, бо захопився імперіялістичними ідеями і промовами „фюрера". Гітлер призначив Фрауенфельда партійним начальником в Австрії, ще до прилучення Австрії до „Райху" в 1938 р.

В час Другої світової війни (1939-1945) Фрауенфельд виліз високо по німецькій бюрократичній драбині. Коли німецьке військо захопило Україну й Кримський півострів, то Гітлер зробив Фрауенфельда „генеральним комісаром Таврії". Недовго пробув Фрауенфельд „сатрапом" цієї области. В своїй книзі описує він свої міркування про загальну політику Гітлерового уряду і показує ту саму обмеженість і політичну наївність, яку мав і Гітлер із своєю партією. Наприклад, Фрауенфельд вірив, що, після перемог німецького війська над Польщею, Францією, Норвегією, англійський уряд схоче помиритися з Німеччиною і дасть Гітлерові вільну руку на Сході Европи, де фюрер мав би для Німеччини величезну колонію. Ці пляни німецьких імперіялістів були милі „генеральному комісарові Криму" Фрауенфельдові: він мріяв про заселення України німецькими колоністами. Йому, політичному романтикові, здавалося, що біляві українці в Таврії були потомками стародавніх германців-ґотів, що жили на Півдні України до приходу орди гуннів із Азії.

Однак Фрауенфельд побачив в Україні режим „імперського комісара" Ериха Коха, з яким Фрауенфельд не був згідний. Віра в вищість „німецької раси" засліпила Гітлерових бюрократів і вони своєю тупою жорстокістю збудили в Україні ненависть до себе і до свого режиму. Проти німецької окупації почалися повстання.

Фрауенфельд писав до Гітлера і до Розенберґа („міністра Сходу") про дикунства німецьких бюрократів в Україні. Він цитує слова комісара Е. Коха:

„Коли я побачу українця, гідного сидіти зо мною за столом, то звелю його розстріляти":

Колоніяліст Фрауенфельд не перестав бути імперіялістом, але він був проти знущання над народами Сходу Европи, бо це шкодило успіхам німецького війська в війні. В своїх меморандах до Гітлера Фрауенфельд протестував проти самоволі німецьких бюрократів в окупованій Україні, але це не допомогло.

Однак Фрауенфельд не хотів зрозуміти, що цей режим мав основу в ідеології „фюрера": він манив себе і німців надіями на панування на Сході Европи і в світі і не спинявся перед найтяжчими злочинами для досягнення своєї цілі. Фрауенфельд описує ті злочини, але приписує їх тільки Гітлеровим бюрократам Е. Кохові та іншим. Ні слова не згадує він про фізичне винищення жидівської людности з наказу Гітлера.

В одному мав Фрауенфельд „успіх" своїх листів до Гітлера про ситуацію в Україні. На початку 1945 року, коли „генеральний комісар Таврії" вже перебував у лазареті в Бадені біля Відня, прийшов до нього уповноважений державної партійної установи і сказав: партія високо оцінила його критику німецької адміністрації в Україні і постановила призначити його, Фрауенфельда, бути на чолі східньоевропейських областей і керувати ними згідно з його ідеями і плянами.

„Я став безмовний, бо в доручених мені східніх областях було так: російське військо вже

(Закінгення на стар. 8)

Іван Головінський

ПРОБЛЕМИ І МОЖЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ У ДІЯСПОРІ

[3]

Кожному ясно, що важливим завданням є розвивати і плекати наукову термінологію українською мовою, а для цього потрібно наукового журналу українською мовою. Це завдання особливо важливе тепер, де в Україні йдуть посилені намагання русифікувати українську науку. Правда, для інформування чужинців потрібно видань чужими мовами, але це тільки частина праці. Щоб задержати живучість української мови і щоб вона не знизилася до „кухонної" мови треба, щоб солідні наукові праці були написані українською мовою і то не тільки з українїстики.

Якщо б співпраця поміж українськими науковими установами була наладнана, або якщо б принаймні були проведені солідні заходи в тому напрямі — це напевно довело б до притягнення молодого наукового доросту до наших товариств і установ. У американських наукових колах кладеться велику увагу на так званий „peer review", себто опінії і оцінки тих науковців, які в даній ділянці працюють. Але, щоб стати відомими серед американського наукового світу, треба брати участь в наукових з'їздах, виголошувати свої праці як рівнож друкувати їх в наукових журналах і то в таких, які є відмічуванні у „Citation Index" Як під тим оглядом стоїть в нас справа можна легко переконатися, переглянувши кілька річників Індексу.

Притягнувши до співпраці в українських наукових товариствах молодих наших науковців, відомих серед чужинецького наукового світу, ми тим самим і могли б піднести науковий престиж згаданих товариств в очах чужинців.

Окремої уваги вимагає від нас скріплення і поширення української проблематики серед чужинецького наукового світу. Праця у цій ділянці вимагає такту, терпеливости, а в першу чергу компетенції і зацікавлення українських науковців темами, які є актуальні. Самозрозуміло, що щоб бути науково творчим, поодинокі науковці мусять мати повну свободу у підборі тем, які відповідають їхній компетенції і зацікавленням. Одначе можна сподіватися від національно свідомих українських науковців, що вони самі, в рамках своїх компетенції, працюватимуть над такими темами, які тепер або є заборонені або фальсифіковані в Україні. Високої якости наукові праці напевно викличуть зацікавлення серед чужинецького наукового світу. Такі праці рівнож могли б викликати зацікавлення серед декого з українських науковців на рідних землях.

Важливим але рівночасно трудним і скомплікованим завданням — це шукання шляхів і засобів як допомогти морально, посередньо чи безпосередньо, тим науковцям на Україні які ще не затритили свого національного обличчя. Така моральна і психологічна допомога є конечно потрібна, особливо тепер, коли Москва намагається замкнути будь-який зв'язок українських науковців із західньою наукою. Побоювання, що серед українських науковці у сіяспорі можуть поширитися „радянофільські" погляди є виявом або почуття меншевартости або недовір'я у свої власні сили. Власне Москва боїться конфронтації ідей і поглядів, будучи свідомою компромітації марксизму-ленінізму і цілковитої забріханости своєї політики в національних питаннях.

Таку моральну і психологічну допомогу українським науковцям можна простягнути, абсолютно не компромітуючи в будь-який спосіб наших національно-визвольних стримлінь. Допоміжними тут можуть бути американські наукові установи чи університети. Виступаючи як американські чи канадські науковці, ми можемо легко стати в обороні мовних, культурних і національних прав українців. В процесі такої діяльности можна також багато причинитися до того, що самі американці, які мають до діла із совєтськими науковими кругами будуть мати змогу переконатися про русифікаційну політику Москви супроти української науки. Був вже випадок коли президент одного американського університету, відвідавши Україну не міг вийти із дива, чому міністерство освіти Української ССР не має права апробувати договору поміж американськими і українськими університетами, а мусить це робити міністерство вищої освіти в Москві. Здається, що цей визначний американський науковець одержав кращу інформацію про колоніяльне становище України, ніж це моглиб зробити наші листи чи петиції до нього. Ідентифікування осягів учених із їхньою національною приналежністю в значній мірі спричиниться до поширення поваги і гідности даної нації. У наукових колах—відомі прізвища німецьких, англійських, французьких чи американських учених. На жаль, в західній науковій літературі українські підсовєтські учені цілковито затратили свою національну окремішність. Про них західні учені знають, як про російських або совєтських учених. Наші учені в діяспорі у своїх наукових працях легко могли б підкреслити національну

(Закінгення на стар. 8)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ЩО НАПИСАНО ЧОРНИМ НА БІЛОМУ

Бувши перекладачем (з французької мови) відомого листування Московського патріярхату з Ватиканом у справі Української Католицької Церкви, з немалим здивуванням і жалем спостерігаю, як частина нашої преси зовсім ясні і недвозначні місця відповіді кардинала Й. Віллебрандса, що виступав в імені Папи Івана Павла II, коментує неправильно, на основі неточних і перекручених цитат з того листування. У тих коментарях пишеться, що, мовляв, Папа склав заяву про те, що Російська Православна Церква є „справжньою спадкоємницею старої Київської Церкви" і тим самим подарував її Москві...

Ні в оригінальному тексті ватиканського листа, ні в моєму перекладі нічого подібного написано не було. Іван Павло II ствердив щось інакше, а саме, що „Російська Православна Церква є спадкоємницею традиції старої Київської Церкви". А це значить зовсім не те саме. Викресливши слово „традиції", коментатори допустилися явного перекручення тексту, бо одне — бути спадкоємцем якоїсь Церкви, а друге — тільки створеної тією Церквою традиції. Папа Іван Павло II не сказав тут нічого такого, чого б досі ще не сказали українські історики й богослови, однаково православні і католицькі, а саме, що культурні традиції Києва запліднили духово теж культури й інших народів, у тому передусім російського. Як будемо мати власну державу, то саме такі факти, як цей, будуть нашим атутом гльобальної важности, вони бо свідчитимуть про велич і живучість київської культури, що сама була спадкоємницею традицій Візантії, розвинула їх і передала далі.

Отже, навіщо вмовляти в бідолашного читача протилежне тому, що написано виразно чорним на білому? Фактом є, що Папа Іван Павло II, як ніякий інший Папа нашої доби, відверто виступив в обороні УКЦ від зазіхань на неї не тільки Російської режимної церкви, але й від власної ватиканської конгрегації. Це відразу зрозуміла й відповідно насвітлила світова преса.

Тільки в нас, замість стукнути себе пальцем у голову і старатися зрозуміти написане, легше видумувати всякі фантазії на основі власною рукою спрепарованих цитат. Як можна так збиткуватися над інтелігенцією читача?

Мюнхен, у квітні 1980

Святослав Гординський

ПРО ПАНЕЛЬ МОЛОДІ

З очікуваною цікавістю прочитав я репортаж про широко розголошений панель української молоді в Ню Йорку і прийшов до висновку, що „сметанка" молодих українців відкрила (котрий вже раз?) Америку.

Сильні молодечі організації потрібні, національне виховання починається в родині, ройові зайняття є „мініятюрним суспільством", молодечі організації творять дружність, літні табори і спорт є важливі, координація дій дала б кращі результати, — це є колективне мислення молодих провідників Американської України!

Ще могли вони додати, що пиття алкогольних напоїв і палення сигарет шкідливі для здоров'я, що відповідне харчування потрібне для правильного розвитку молодого тіла і що Ню Йорк лежить на гирлі річки Гадсон.

Тільки б подумати — молоді люди зібрались на панель в році великих змін у світі, в році президентських виборів (точніше, за два дні до правиборів у стейті Ню Йорк), у прямому зв'язку з найновішими свідками хвилюючих подій в Україні, в часі, коли дії центральної української установи в Америці, УККА, є предметом широких дискусій у громаді; вони зустрілись в історичному періоді, коли випускники українських суботніх шкіл часто є напівграмотні, а ті, які в поті чола вміють зліпити есей чи простеньке оповідання довжини двох сторінок, здобувають літературні нагороди, — ці молоді лідери прийшли до висновку, що національне виховання починається в родині!

Сумно мені і жахаюсь я, коли подумаю, що саме ці люди афішують себе як майбутність наших громадських установ, бо — як звітував кореспондент „Свободи" — „це головно з рядів молодечих та студентських організацій виходять провідники суспільно-громадських установ", — твердили вони однодушно.

Останніми тижнями американські українці з рук в руки передають і читають газету канадських студентів „Студент", в якій свіжо, із запалом точаться дискусії на поточні, пекучі теми. Може ми, як громада, повинні почати висилати наших молодих людей до Канади, щоб там вони перейнялись цікавістю до чогось більш сучасного, як нове „відкриття Америки".

Вашінґтон

Ростислав Л. Хомяк

Ол. Пошиваник

НІНА І СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКІ У ЧІКАҐО

(1)

Караванські відвідали „вітряне місто" в суботу, 8-го березня ц. р. Ранком, на летовищі О'Гейр в Чікаго українська делеґація чекала на літака, що мав привезти Святослава Караванського. Пізніше делеґація довідалася, що, з огляду на снігову бурю, літак не піднявся. Натомість, Караванський прилетів передчасно іншим літаком, та, розминувшись із делеґацією, сам прибув в український центр... Згодом усе роз'яснилося, делеґація дігнала Караванського, віднайшла його дружину — і розпочалося офіційне турне по українському Чікаґо. Навіть і сонечко засвітило — неначе зовсім не було ні замішання, ні сніговії.

Разом і окремо, д-р Ніна Строката-Караванська і Святослав Караванський відвідали українські громадські установи, фінансові інституції, музеї та крамниці, де їх щиро вітали.

По першій годині, гості прибули до авдиторії школи св. Миколая на зустріч із українською шкільною молоддю. Були також присутні учні вищих кляс школи православної парафії св. Володимира, делеґації в одностроях від ОДУМ-у, Пласту і СУМА та батьки молоді — все разом кількасот людей. Представники організацій молоді склали привіти новоприїжджим гостям та, для зібраної молоді, прочитали нарис життя, страждання та переживання Ніни і Святослава Караванських. На відповідь одного питання від учнів щодо найкращого способу допомогти політв'язням та українському народові, Ніна і Святослав Караванські відповіли, що це можна робити по-різному: листами, петиціями і т. д., а найголовніше, що тепер треба якнайкраще вчитися в українській школі, щоб пізніше у вищих школах та в американському житті ще більше могти допомагати українському народові. При цьому Караванські дали признання тим батькам, які посилають дітей до української школи, українських організацій молоді, та виховують своїх дітей в українському дусі. На цій зустрічі Святослав Караванський кожному із представників організацій молоді присвятив окремий свій вірш.

По обіді гості мали можливість відпочити, а ввечері прибули на зустріч із українським громадянством, що її зорганізувало Українське Лікарське Товариство Північної Америки в готелі Меріот, у присутності 205 осіб.

У неділю подружжя Караванських відвідало українські церкви: українську баптистську церкву, православний собор св. Володимира, католицьку катедру св. Миколая та собор свв. Володимира і Ольги. Сестрицтво при парафії свв. Володимира і Ольги зорганізувало перекуску та зустріч із гостями з України, колишніми в'язнями тюрем СССР. На заклик Андрія Григоренка в березні 1977 року, щоб кожна українська парафія взяла на себе опіку одного політв'язня, сестрицтво взяло на себе обов'язок підтримувати і допомогати українським політв'язням. Ніна Караванська висловила сестрицтву вдячність за цю допомогу і закликала їх до дальшої підтримки політв'язнів та Закордонної Гельсінкської Групи під проводом ген. Петра Григоренка.

Увечері Караванські були присутні на Шевченківськім святі, де Святослав Караванський прочитав святочну доповідь. Після концерту гості й відлетіли.

Зустріч Караванських із українським громадянством відбулася увечері в суботу, 8 березня, заходами Українського Лікарського Товариства в готелі Меріот. На цьому вечері вручено д-рові Ніні Строкатій-Караванській золоту відзнаку членства у Лікарському Товаристві. Ще два і пів року тому на з'їзді УЛТПА заочно, буйними оплесками, було її прийнято у почесне членство. Д-р Ніна Караванська була зворушена. Вона ствердила, що від 1971 року вже не працює за своїм фахом і вона тоді сказала: „мені здавалося, що вже не буде місця у житті для моїх професійних інтересів... на еміґрації можливості поширилися, а сьогодні, між вами у цьому товаристві, горизонти можливостей ще більшими зробилися". Вона ствердила: „ви є єдине у вільному світі... та дивлячись на ситуацію в Україні, ви є єдине у цілому світі дійсне українське медичне товариство".

У своїй промові Ніна Караванська більшу частину присвятила описові діяльности політв'язня лікаря Миколи Плахотнюка, який поза фаховим зайняттям, поза українською громадською діяльністю, знаходив час на збирання зразків українського народного мистецтва. Вона згадала про тяжку недугу Ірини Сеник — медсестри, та її страждання. Караванська сказала, що коли неможливо простягнути помічної руки до тюрем із фізичною допомогою, то можна багато допомогти духово... і цим часто можна зберегти людину. „За цю допомогу, що еміґрація дала Миколі Плахотнюкові, Ірині Сеник, за допомогу, що нам всім дали, будь-яку допомогу, за всіх — ми вам дякуємо".

У частині запитів, Ніна Караванська давала детальні й вичерпні відповіді, зокрема на питання про Гельсінкські групи. „У справі меморандумів, програмових документів, чи документів про репресованих — то дуже тяжко. Вони мають пройти таборові зони, тоді знову можуть пропасти в обшуках, а розмножувати нема засобів — машинопис, і то гаркотить, хтось почує вночі, пропаде... Ось у мене, при обшуку 10-го квітня 1979 року забрано майже готові дослідні документи — людей, які колись були ув'язнені за політичними мотивами, про засланців, а також про тих, які перебувають тепер під адміністративним відкритим наглядом. З того всього в мене залишилися тільки нотатки, з яких, через від'їзд, не змогла відтворити. Крім того, в місцях ув'язнення була утворена т.зв. Табірна Гельсінкська група. Вихід будь-яких документів із ув'язнення особливо є важким, деякий матеріял вийшов із ув'язнення, вийшов із таборової зони, а до Заходу ще не дійшли..."

(Продовження буде)

Відбулися річні загальні збори Відділу УККА в Бріджпорті

Бріджпорт, Конн. (мгр Степан Волянський).—Члени Відділу УККА в Бріджпорті відбули свої річні загальні збори 9-го березня. Збори відкрив голова Відділу В. Пелещук і по молитві віддав пошану пам'яті померлих членів, після чого слідував вибір предсідника зборів Анатолія Фалька та секретаря Володимира Болонного. Далі було відчитано протокол попередніх зборів і прийнято його без застережень.

Звіти з праці уступаючої управи склали: Я. Гура — звіт секретаря; В. Сусла — звіт скарбника; Р. Гайда — звіт зв'язкової. Пані Гайда перебувала в зв'язку з Коаліцією за права людини і захисту членів Гельсінкської Групи, Директорією Міжнародного інституту в справі допомоги потребуючим і з Етнічною Радою студій на університеті „Св. Серця" в Бріджпорті в програмі культури, освіти, курсів українїки і участи в конференції над справою розслідування воєнних злочинів. В. Пелещук зробив звіт діяльности голови Відділу за минулий рік, а В. Бабій — звіт від контрольної комісії.

Всі вони звітували речево і висловили подяку за довір'я до них і допомогу в праці. Дискусія над звітами виявила їхню вартість і їх прийнято зборами одноголосно та уділено абсолюторію уступаючій управі.

З черги приступлено до вибору нової управи, при чому був внесок предсідника, щоб переобрати ту саму управу, і другий внесок Р. Гайди, щоб вибрати нових членів управи. На бажання зборів, предсідник відчитав прізвища членів попередньої управи і деяких з них одобрено, решту додано нових. Нова управа Відділу УККА в Бріджпорті складається з таких осіб: голова —Василь Пелещук: заступник голови—Микола Максимюк; секретар— Ярослав Гура; скарбник — Володимир Сусла; заступник скарбника — Микола Іванко; референтка зв'язків — Рома Гайда; референт української преси — мґр Степан Волянський; референт англомовної преси — Любомир Турчак; і вільні члени: о. крилошанин Ярослав Шуст, о. настоятель Анатолій Яковченко, о. Василь Бучко, Микола Івашків і Петро Бойчук.

На внесок отця настоятеля Яковченка рішено на зборах прилучитися до постанови сімнадцяти українських організацій з жаданням до УККА, щоб резолюцію Крайової Ради УККА з 15-го грудня 1979 року щодо відмови підтримки Закордонному Представництву Української Гельсінкської Групи було відкликано.

На цьому загальні збори закінчено молитвою.

Дві кредитівки в Клівленді

Річні збори дають нагоду поінформувати громадянство і ту більшість членів установи, товариства чи організації, що не приходить на збори, про висліди праці і стан установи. У Клівленді існує дві кредитові кооперативи, які за звичаєм відбувають свої збори в останні неділі лютого.

„Основа" звітувала за 15-ий рік діяльности 17-го лютого і члени — їх є 420 — довідалися, що їх установа зросла на 2.8% і має майна 638 тисяч. Членам виплачено дивіденди 30.7 тис., а на ведення праці зужито 18 тисяч дол. Надвишку 3.4 тис. приділено до Запасного фонду, як цього вимагають стейтові приписи. До органів перевибрано: Тараса Загаєвича і Федора Кошкалду до управи, Миколу Петрівського і Мартина Лещука до Кредитового комітету а Василя Пономаренка і Михайла Лаврова до Контрольної комісії. Зборами проводив голова управи Теодор Заволович.

Кооператива „Самопоміч" звітувала членам 24-го лютого. 23-ий рік діяльности закінчила вона збільшенням майна на 7.3% до суми майже 5 мільйонів долярів. На неї складаються ощадності членів 4.37 міл., Запасний фонд 406 тисяч, та 212 тис. допозичених грошей. З цих готівкових фондів користали члени, які на корисніших для них умовинах позичили 4.37 міл. дол. З решти фондів — 768 тис. — інвестовано у вартісних паперах, бондах і землі (всі вони давні), 137 тис. вкладено у власну нерухомість, а решту 14 тис. у рухомостях і хвилевих зачетах.

Кредитівка виплатила членам 248 тис. дивіденди, збільшила Запасний фонд на 46 тис. та зужила на ведення аґенд 103 тисячі. Бюджет на цей рік затверджено у висоті 431 тисяч. Загальні збори, якими проводив голова управи Роман Почтар, одноголосно затвердили звіти і переобрали голову та Зиновія Трилюка до управи, а Богдана Кичуна до Кредитової комісії. Були голоси членів, щоб до Контрольної комісії не іменувала осіб управа, а вибирали загальні збори.

В листопаді минулого року Кредитівка почала будову власного дому за проєктом архітекта Зоріяна Городиського, і урочисте відкриття дому передбачене на останню неділю в травні. Нове приміщення мало б стати початком акцій за збільшення членів і оборотів. Розташування бюра „Самопомочі" „в серці" Парми, при стейтовій дорозі і збільшені години урядування полегшать членам користування з послуг, а на їхні авта буде багато місця на прибічній площі.

На зборах обох кооператив учасники звертали увагу, що багато ощадностей українців перебуває в чужих фінансових інституціях, хоч у наших кредитівках позички найдешевші, дивіденди не нижчі, а ощаджуючі і боржники одержують безкоштовно життєве забезпечення, за яке у випадку смерти боржника його позичку в цілості сплачує обезпеченева компанія, а до ощадности до двох тисяч долярів додає суму від 100 до 25 відсотків, залежно від віку. Ці додаткові привілеї мають тільки члени кооперативних кредитівок.

На жаль, тепер зовсім затихла правильна ініціятива об'єднати ці дві кредитівки в одну установу, якою вона була до 1964 року, і про що п'ять років тому прихильно говорили в колах обох установ. З'єднання було б корисне, бо скріпило б фінансові засоби і зменшило б кошти ведення. Хоч часто співаємо „в єдності сила народу", то по закінченні співу чомусь не можемо взятися до практикування єдности 1 співпраці в житті.

Степан Кікта

Пласт вшановує генерала Тараса Чупринку

— Він вічно між нами —

„Чи може хтось інший з більшим правом, як саме Роман Шухевич, бути символом нашої боротьби за основне право народу жити самостійним, суверенним, ні від кого незалежним державним життям?! Поруч цього першого символу, треба поставити другий, не менш світлий — символ правдивого соборника, як також третій символ — правдивого провідника, який гине на стійці...

В символі є краса і сила, могутність і велич. В символі є щось, що виходить понад матеріяльне, понад земне. Але кожному, хто знав Романа Шухевича, відомо, що він, стаючи за життя символом і леґендою, одночасно був живою людиною. І тому відомий нам образ — символ командира Чупринки-Шухевича треба доповнити образом Шухевича — людини. І коли постать — символ Чупринка є для нас геройською, тоді постать — людина Шехевич є для усіх нас близькою.

Шух, як його звали пластуни, був у повному розумінні цього слова людиною. Він любив життя і хотів жити. Його життєрадісність робила його вічно юним. І він для близьких йому людей залишиться назавжди палким юнаком, що любов так пристрасно музику і спів.

Як всесторонній спортовець, мандрівник, турист, Шух належав до того покоління, яке українській нації подарувала пластова органі зація і для якого усміх у найтяжчих умовинах був законом. Це покоління шукало життєрадісність в змаганні за права до боротьби і училося бачити життя, як вічну, „велику ґру", — цими словами нагадав пл.сен. Роман Рогожа юним учасникам, пластунам, про пл.сен. Романа Шухевича — головного командира УПА, Тараса Чупринку.

Пластуни станиці Ню Йорк, зокрема курінь „Чорноморці", членом якого Шух був і батьки пластунів зібралися 9-го березня рано в Пластовому Домі. при Другій евеню щоб вшанувати 30-ту річницю смерти героя. Мистецькою частиною свята був виступ юнаків з 3-го Куреня ім. гетьмана Івана Мазепи. Юнак Андрій Бідяк, не зважаючи на одну порвану струну гітари, акомпаньював своїм друзям з гуртка „Орли" в пісні „Машерують добровольці" і до композиції Василя Витвицького „Зірвалася Хуртовина". Аранжером цих пісень був пл.сен. сеніор Володимир Слиж. Багато членів цього гуртка є членами „Молодої Думки". Гурток „Морські орли" вшанував пам'ять Шуха віршем-присягою Ольги Лубської „Чупринці". Шух залишається в серцях молодих, як член пластової родини.

Станична пл.сен. Ольга Кузьмович привітала голову Головної Пластової Булави пл.сен. Любомира Романкова і голову Крайової Пластової Старшини пл. сен. Евстахію Гойдиш.

Для юнаків: Данила Мітрінґи, Ігоря Шонка, Григорія Ґіни і Аскольда Хемича, це свято мало спеціяльне значення, бо вони складали пластову присягу і обіцяли, „...Промірю тернисті шляхи України, до щастя Вітчизну мою поведу". Зв'язковий 9-го куреня ім. Святослава Завойовника пл.сен. Олексій Пясецький в імені Крайової Пластової Старшини іменував їх учасниками, дійсними членами куреня і повноправними членами Пласту.

Урочистою частиною цього зібраня було іменування юначки Адріяни Роговської з 30-го Куреня ім. Софії Галєчко гетьманською пластовою вірлицею. Голова Головної Пластової Булави Любомир Романків у імені Начального Пластуна Ю. Старосольського надав їй це найбільше відзначення, цю найбільшу честь, яку може заслужити пластунка. Адріяна Роговська, як у притчі Ісуса Христа про таланти, дістала таланти і вміла їх помножити. Він пригадав, що для Адріяни цей день є початком пластової громадської праці.

Відтак відчитав грамоту від Начального Пластуна Юрія Старосольського. З великою увагою слухали присутні друзі і батьки Адріяни слова новоіменованої вірлиці, яка заявила: „віддати Пластові все, що в її силі..." Ми всі відчували, що успіх одного члена Пластової Родини, є успіхом для нас усіх.

Згодом всі пластуни взяли участь в Богослуженні.

М.М.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА САДАТА РІШУЧЕ ВИСТУПИВ проти релігійних суперечок і заколотів між екстремістичними мусулманами і коптами. Небезпека таких заколотів виникла останнім часом і патріярх коптів був змушений видати своїм вірним вказівку, щоб вони цьогорічний Великдень відзначували без традиційних походів.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА НАСТУП ЧИСЛЕННИХ совєтських дивізій, афганські самостійницькі і ісламські партизани ще завдають їм поважних ударів. В провінції Саманган, яка межує з СССР з'єднання партизан зайняли міста Саф і Ройдоаб та здобули в них великі запаси зброї й амуніції. Знов інші з'єднання недалеко пакістанського кордону заатакували совєтський опірний пункт і вбили п'ятнадцять червоноармійців. Вістки походять з афганських партизанських джерел і ще не перевірені незалежними інформаційними аґентствами.

Дещо про Українсько-Канадський Архів-Музей Альберти в Едмонтоні

П'яте покоління народилося в Канаді з того часу, коли перші поселенці приїхали сюди на сталий побут. Просторі степи канадських прерій, які так рідко були заселені, манили нових поселенців, тим більше, що земля тут була дешева. Саме ці перші поселенці прибули й осіли в Альберті, яка щойно за чотирнадцять років стала провінцією, що ввійшла до Федерації Канади.

Звиклі до релігійних практик і культурного співжиття, наші поселенці почали будувати церкви, організувати школи, товариства. Недовго потім почали видавати ґазети, журнали, друкувати книжки. Цього всього домагалася їхня національна гідність. Творчий дух наших поселенців видавав з себе все нові й нові організації та товариства в міру того, як вимагала потреба.

Чудова народна ноша стала зацінною до повсякденного вжитку, тому опинялася вона в скринях. Зберігалася „на пам'ятку". До таких пам'яток належало також і друковане слово, урядові документи тощо. Вони передавалися нащадкам, як велика цінність, з думкою, щоб усе це збереглося, бо раз щось втрачене — ніколи не вернеться.

І тут треба дошукуватися причини й потреби постання Українсько-Канадського Архіву-Музею. За це діло взявся Григорій Йопик із своєю дружиною Стефою ще в 1968 році. Роз'їжджаючи по фармах протягом трьох років, Г. Йопик призбирав дуже багато книжок, газет, журналів, народної ноші, а що найважніше: йому вдалося ще, може і в останній хвилині, зібрати цінні архівні матеріяли нашого поселення тут, в Альберті. Тими матеріялами виповнив він своє підвалля, ґараж і спальню. Нераз він бувало й знеохочувався цією працею, але його дружина й о. митрат д-р М. Сопуляк піддержували його в тому й заохочували. По цілоденній праці у власному підприємстві, Григорій Йопик знаходив стільки сил, щоб усе це добро списати й оголосити в „Українських Вістях". У цьому ділі допомагав йому о. д-р М. Сопуляк, начальний редактор „Українських Вістей". Наші чільні громадяни, побачивши корисний почин великого діла, почали самі привозити різні матеріяли прямо до ресторану Г. Йопика в Едмонтоні.

Коли вже всюди було повно нагромадженого добра, тоді родина його перше, а потім наша громада побачили свій Музей.

Восени того ж року відбулось святочне відкриття Українсько - Канадського Архіву-Музею Альберти, сполучене з бенкетом. Міністер культури Альберти Г. Шмід відкрив Музей для всіх громадян Канади. Говорив тоді також посадник Едмонтону Василь Гавриляк, вітаючи від міста. Велика едмонтонська громада прийшла привітати основоположників Григорія й Стефанію Йопиків і Дирекцію з доконаним ділом. Від того часу праця в Музеї поступала милевими кроками вперед.

Впорядкування бібліотеки взяв на себе д-р Н. Суховерський. Працю тягнув до 1977 року. В жовтні 1979 року перебрав її д-р Василь Гирак. Незаступимий ще й досі Григорій Йопик стояв і стоїть на пості голови нашої установи, що зберігає матеріяльні надбання української культури для наших поколінь, як також для всіх, хто цікавиться українською культурою. В Музеї виставлені знімки родин наших поселенців. Показане їх релігійно-громадське життя. Є наші поети, письменники, мистці музики й пензля, голови обох наших церков — Греко-Православної і Католицької, історичні одяги княгинь, княжої доби, дещо з визвольних змагань 1918-20-их років. Архів хорунжого УГА проф. Ю. Буцманюка; маляра-монументаліста, учня Олекси Новаківського — Лева Ґеца (оригінали); посла М. Лучковича; архиєпископа І. Бучка; о. президента Августина Волошина; співака М. Голинського. Є там і народні та звичаєві одяги й понад десять тисяч книжок, газет, журналів тощо. Багато унікальної вартости, ніким і ніколи незаступимі.

Щодва місяці Музей відкриває нову оригінальну виставку під головуванням проф. С. Яременка. Наші працьовиті директори — С. Гуцул, Б. Мельничук, п-і С. Климкович, І. Хома, М. Байрак, працюють з посвятою, бо бачать плоди цієї праці. Музей притягає відвідувачів з усіх усюдів. Перед Музеєм світла майбутність.

Обов'язки управителя УКАМ'у перебрав на себе М. Когут, автор цього допису, і в той спосіб облегшив працю членів дирекції.

Тому, що архіви є джерелом для істориків, а музей є обличчям нації-народу, тому Українсько-Канадський Архів-Музей є нам конче потрібний, бож лише у власному музеї збережемо свої культурні скарби. Не-українець стало буде їх „селектувати", щоб з бігом часу багато-чого зовсім викинути. Для кращої життєздатности й росту Музею, наша дирекція оснувала „Музейний Фонд" з о. д-ром М. Сопуляком на чолі. Він як меценат Музею працює над його розбудовою від самого початку.

Склад дирекції: Г. Йопик — голова, М. Лобай — заступник голови, Б. Мельничук — заступник голови; Л. Вацке — секретар, І. Хома — скарбник; М. Байрак і проф. С. Яременко — виставковий комітет, С. Гуцул — голова касина і льотерії; Стефанія Йопик, Софія Климкович, адв. А. Сулятицький, Р. Проданюк — члени. Контрольна комісія: мґр М.В. Когут — голова, інж. Я. Іванусів та п-ні Н. Дмитрук — члени. За бібліотеку відповідає д-р В. Гирак.

М. Когут

Караванські в Баффало

В неділю 2-го березня відбулося в Баффало подвійне свято: концерт на честь Тараса Шевченка і зустріч громадянства з д-р Ніною і Святославом Караванськими на бенкеті — влаштованім на їх пошану. Обидві імпрези були пов'язані з собою, а найміцнішим вузлом у цьому пов'язанні був Святослав Караванський, який виголосив промову на Шевченківському концерті і доля якого була дуже подібною до долі Тараса Шевченка з тією хіба різницею, як підкреслив майстер Василь Шарван, представляючи Караванських, — що Святослав Караванський лічив більше днів і ночей у неволі. Але обидва вони „карались, мучились, але не каялись", перед ними обома проходила візія воскресення України.

У програмі Шевченківського Свята були ще такі точки: виступи Хору „Бурлака", у двох складах мішаному й жіночому, під керівництвом проф. Юрія Лаврівського; сольоспів співачки Марійки Чолій з Монтреалю, і деклямація Анни Макухи поеми Шевченка „До Основ'яненка". Хорові й солістці акомпаньювала Ольга Алексевич-Лавні. Хорові і солістці вручено квіти. Вручили їх дівчата: Дарка Михаськів і Анна Курляк. Мистецький рівень Свята був високий.

У Святковій промові Святослав Караванський звернув увагу на те, що кожна нація має якусь одну постать, яка в житті нації відограла особливу ролю. Америка має Вашінгтона, який дав початок американській державі. Україна має Шевченка, який розбудив приспану національну свідомість українців.

Поет і науковець Караванський промовляв ще на бенкеті. Промовляла тоді і його дружина д-р Ніна. У своєму другому виступі Святослав Караванський прочитав ще декілька своїх віршів. Слова обох Караванських плили з їхніх сердець і попадала у серця слухачів. Сприймали слова Караванських слухачі час-до-часу зі сльозами в очах.

У часі бенкету були й привіти. Караванських вітали: о. Богдан Сенцьо настоятель української православної церкви; Марійка Чолій; Богдан Мороз голова УВФ; д-р Евген Стецьків від УЛПДА в Боффало. Бенкет почався і закінчився з Богом: молитву на початку бенкету провів о. д-р Павло Івахів, а при кінці о. Богдан Сенцьо.

Обома імпрезами керував голова УККА і голова Громадського комітету, що займався влаштуванням свята, Василь Шарван.

Сцену оформив мистець Мар'ян Борачок. Йому треба завдячувати також і влаштування Шевченківської мистецької виставки в одній із менших заль Українського Дому „Дніпро", в якому відбувалися згадані імпрези. У святкуваннях взяло участь біля 400 осіб.

Перед імпрезою відбулася пресконференція Караванських із представниками преси й телевізії. Перекладачами для Караванських були Даша Процик і д-р Андрій Дякун. В наслідок цієї пресконференції появився на другий день у „Боффало Івнінґ Нюз" репортаж, а того самого дня фрагменти пресконференції можна було оглядати на екранах телевізорів. З думок Караванського висловлених репортерам переповім одну: Америка повинна поставити Совєтському Союзові ультуматим, що коли Совєти не виведуть своїх військ з Афганістану, тоді Америка займе Кубу.

Михайло Лоза

В світлу пам'ять
МИКОЛИ КОШАКА
ТАТА, ДІДА та ПРАДІДА
на Патріярший Фонд 200.00 дол.
жертвує
дочка ОКСАНА ШУМИЛО з мужем ЯРОСЛАВОМ,
внучка ЛЮБА ҐІЛДЕЙ з мужем БРАЄНОМ та дітьми
ЛЯРИСОЮ та СТЕФАНОМ

З глибоким сумом і щирим жалем повідомляємо Земляків Станиславівщини, що дня 29-го березня 1980 року, несподівано, відійшла у Вічність

бл. п.
ЯРОСЛАВА БАРНИЧ

дружина відомого композитора Я. Барнича, дочка корифеїв Українського Галицького Театру Івана і Катерини Рубчаків, мистецький керівник шкільних театрів і живого слова у Станиславові і на еміґрації, громадська діячка та взірцева Мати-патріотка.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині, висловлюємо щирі співчуття.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

Ділимося сумною вісткою, яка наспіла з України, що дня 21-го березня 1980 року у Соснові, відійшла у Вічність
наша Дорога СЕСТРА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
ОЛЬГА КОВАЛЬ
з дому КІНАЛЬ

Походила з Золотої Слободи, Бережанщина, Україна.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
буде відправлена
в неділю, 4 травня 1980 р., о год. 10-ій ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

В глибокому смутку:
сини:
ЯРОСЛАВ з родиною
ДМИТРО з родиною
дочки:
МАРІЯ з родиною
ВІРА
сестри:
АГАФІЯ в Україні
КАТРУСЯ ПАПУГА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ СЕНАТОР З ПІВНІЧНОЇ Каролайни Джессі Гелмс вніс пропозицію в Конгресі зменшити заробітні платні членів Конгресу на десять відсотків. На це зареагували деякі американські законодавці, кажучи, що вони „голосуватимуть голосно" за законом про зменшення, але „тихенько молитимуться" про те, щоб закон провалився. — Пише „Ю.С.Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 7-го квітня.

МОСКВА ПІДКРЕСЛЮЄ СВОЮ ПРИСУТНІСТЬ на водах Японії, висилаючи туди щораз нові ескадри бойових кораблів. Нова ескадра, яка прибула туди, складається з семи більших і менших воєнних кораблів.

У Вашінґтоні відбулася...

(Закінгення зі стор. 1)

в'язнів в СССР видали відповідний спільний заклик. Англомовний текст цього заклику у формі летючки був масово роздаваний 28 і 29 березня у Вашінгтоні, зокрема біля совєтського посольства. В заклику сказано:

„Ми, члени українських організацій оборони прав людини, держали у Вашінгтоні 24-денну голодівку солідарности з Юрієм Шухевичем, українським патріотом і довгорічним в'язнем Совєтського Союзу. У п'ятницю 28 березня 1980 р. минуло 46 років від дня його народження. З цих 46 років, 28 були проведені в совєтських тюрмах і концтаборах тільки тому, що Юрій Шухевич відмовився зробити одну річ, яка була б купила йому свободу: засудити свого батька ген. Романа Шухевича, головного командира Української Повстанчої Армії, яка боролася проти нацистів в час Другої світової війни, а згодом продовжувала боротись з совєтською армією, яка окупувала Україну..."

В дальшому подано короткий огляд арештів і засудів Юрія Шухевича та його протест і, вкінці, заклик:

„Ми закликаємо: долучіться до нас і до акцій Міжнародної Амнестії, яка захищає його як свого „в'язня совісти". Вимагайте звільнення Юрія Шухевича. Пишіть листи до президента вашої країни, до ваших конгресменів, сенаторів і членів парляментів, домагаючись їхньої підтримки! Телефонуйте і пишіть до совєтських посольств. Вимагайте: СВОБОДУ ЮРІЄВІ ШУХЕВИЧЕВІ!..."

В голодівці або демонстрації на захист Юрія Шухевича 28 березня 1980 р. у Вашінгтоні брали участь: Ігор Ольшанівський — Координаційна Комісія Комітетів Оборони Українських Політв'язнів у ЗСА; Орися Гевка — Комітет Оборони Людських Прав в Україні, Філядельфія; Мирослав Хрін — Комітет Оборони Людських Прав в Україні, Детройт; Андрій Ваць — Об'єднання Української Демократичної Молоді (ОДУМ), Філядельфія; Орест Дейчаківський — Українська Рада Людських Прав, Клівленд та Осип Зінкевич і Петро Качмар — „Смолоскип" — Організація на Захист Прав Людини в Україні,

НЕРОЗКАЯНІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

стояло в Будапешті"! (ст. 274).

Однак Фрауєнфельд зостався і надалі вірним фюрерові. Нема в його книзі осуду Гітлера, котрий почав Другу світову війну, що знищила 50 мільйонів людей.

Листи Фрауєнфельда до Гітлера й Розенберга, в яких він засудив дикунства німецьких бюрократів в Україні, були читані на процесі членів уряду Гітлера в Нюренберзі 1946 року. Щоб урятувати своє життя, ці міністри німецької диктаторської імперії твердили, що за всі звірства відповідає Гітлер, якому вони не сміли перечити. Але в листах Фрауєнфельда була гостра критика політики Еріха Коха, довіреної особи „фюрера", і Гітлер погодився з тією критикою, значить визнав свою відповідальність за дії своїх комісарів в Україні.

Нацисти, суджені на процесі в Нюрнберзі, були дуже огірчені на Фрауєнфельда за його листи до Гітлера, бо вони руйнували їхні аргументи для оборони: ніби винен був за все лихо деспот і тиран Гітлер, а вони мусіли виконувати його накази, бо боялися кари від фюрера...

Фрауєнфельд просидів у неволі 3 роки і пізніше став підприємцем-мільйонером у Гамбурзі. Однак зостався нерозкаяним поклонником Гітлера. Про таких фанатиків є слова української приповідки: „Чим горщик накипів, тим і смердить"...

Дещо із діяльности ОУВФ у Гартфорді

Неділя, 24-го лютого, була в останньому періоді однією з активніших неділь для Організацій Українського Визвольного Фронту. В цьому дні в ранніх годинах у церкві св. Михаїла була відслужена панахида за сл. п. Галину Анну Дидик, політв'язня большевицьких тюрем, провідниці Червоного Хреста УПА та провідного члена ОУН. Щоб надати більш урочистого значення цьому святові, сумівська і пластова молодь взяла організовану участь у панахиді, як також у Богослуженні і панахиді взяли участь члени ОУВФ. Місцевий церковний хор під дириґуванням інж. Александра Пришляка співав панахиду.

Після церковної відправи зійшлися вірні до шкільної залі, де сумівська і пластова молодь відбули Апель, присвячений 62-ій річниці бою під Крутами.

Взаємним привітом цих молодечих організацій започатковано Апель. Денний наказ відчитала секретарка осередку Ірена Якимів, а старший юнак Петро Борейко виголосив добре опрацьований реферат про бій під Крутами. Молодші юначки Леся Фаль і Наталка Южин віддеклямували вірш „Крутам". При кінці тріо старших юнаків Петро Зелез, Роман Грисяк і Михайло Гумен відрецитували „Крути".

Відспіванням „Ще не вмерла Україна" закінчено сумівський Апель.

Цього ж дня в пополудневих годинах організації 5-го Відділу ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ відбули свої загальні збори в окремих домівках Українського Народного Дому.

Починаючи загальні збори, обидві організації вшанували світлу пам'ять Провідниці Червоного Хреста УПА та провідного члена ОУН Галини Анни Дидик.

Вже від років увели ми систему переведення загальних зборів ООЧСУ і Об'єднання Жінок в одному часі й у практиці таке спілкування себе оправдало під кожним оглядом.

Збори ОЖ ОЧСУ перевела президія в складі подруг: Ольги Лубської-Хімчак, Еви Южин і Ірени Якимів. Програма з вичерпними звітами поодиноких членів управи, Контрольної комісії і Товариського суду пройшла з повним успіхом. Відбулася речева дискусія над звітами, а відтак одноголосно уділено абсолюторію уступаючій управі.

Номінаційна комісія, за яку звітувала Анна Кривоніс, подала список кандидатів у члени нової управи, що його збори прийняли схваленням. Вже дев'ятий рік з черги Відділ очолила наша невтомна працівниця подруга Софія Радьо.

Збори Відділу ООЧСУ провела президія в складі: Тимоша Мельника, Стефана Фаля і Ігоря Маркова.

Звітність окремих референтів яскраво віддзеркалювала загальну працю Відділу, жвавої та активної. Після зложення привітів від Головної управи ООЧСУ і поодиноких організацій на внесок Контрольної комісії уділено абсолюторію уступаючій управі.

Номінаційна комісія подала список кандидатів у члени управи, який збори прийняли одноголосно. Управу Відділу вже десятий раз з черги очолив друг Петро Шагай.

В точці різне і побажання було порушено ряд актуальних справ, а також і преси, де зокрема висловлено незадоволення газетою „Українські Вісті" з Детройту, 6-го лютого 1980 року, цього органу УРДП, де, на думку присутніх, зневажалися наші національні святощі та очорнювалося провідних людей з Організацій Українського Визвольного Фронту.

Загальні збори закінчено відспіванням „Не пора, не пора..."

Після загальних зборів відбулася товариська перекуска, що її підготовили невтомні членкині ОЖ ОЧСУ.

П.Ш.

Зростають кадри українських лікарів

Д-р Наталія Біленька з чоловіком і дітьми на її градуації.

Громада українських лікарів на терені стейту Ню Джерзі збільшилась ще одною лікаркою, д-р Наталею Біленькою з Виппані, Ню Джерзі. Від кількох років вона була студенткою медицини в університеті Ню Бронсвік і одержала тут, в червні м.р., диплом доктора медицини.

Д-р Наталія Біленька народилася в Торонті в родині Падиків. Тут закінчила початкову, середню школу і коледж. Зараз працює лікарем у шпиталі в Морріставн, Н.Дж.

Д-р Наталія одружена з Михайлом Біленьким і є матір'ю трьох дітей: 3-річного сина Степана, і двох доньок Христини, 17 років, і Віри, 16 років.

Ціла родина Біленьких є членами 371 Відділу УНСоюзу.

ПРОБЛЕМИ І МОЖЛИВОСТІ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

приналежність тих українців, творчий вклад яких відомий у світовій науковій літературі. Це можна б зробити відносно легко в кожній ділянці науки. Самозрозуміло, що такі наукові згадки чи праці, щоб бути ефективними, повинні появитися у пристижевих чужомовних журналах.

Вкінці слід підкреслити, що на протязі минулих кількох років зросло зацікавлення проблемами співпраці українських науковців у діяспорі. Бож проблеми української науки не раз порушувано на сторінках „Свободи" і „Сучасности". В рамках Наукового Інституту Гарвардського Університету відбуваються річні з'їзди Постійної Конференції Українознавчих Студій.

Можна зауважити покращання співпраці поміж НТШ в ЗСА і УВАН-ом. У рамках Світового Конгресу Вільних Українців відбувся панель, присвячений українській науці, в якому заступлені представники всіх наших наукових установ і товариств, як рівнож відновила свою діяльність Світова Наукова Рада. Це все є позитивні початкові заходи.

Можна сподіватися, що українські науковці зуміють перебороти всі труднощі, щоб осягнути дійсну співпрацю українських наукових сил у діяспорі.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УАСТ „Черник" Детройт — чемпіон „Індор Сакер"

Закінчилися розгривки новоствореної Мічиґенської ліґи копаного м'яча „Бонанза" в закритій залі Кобо Гол в Детройті, в яких дружина УАСТ „Черник" здобула звання чемпіона. В турнірі взяло участь усіх 12 клюбів, які змагалися в двох рівнорядних підгрупах — „Зеленій" і „Білій". Дружина „Черника" виступала в групі „Білих", в якій в кругових змаганнях здобула перше місце і з цим право на фінальну гру. Висліди „Черника" в групі „Білих":

„Черник" — Флінґ С.К. — 2:1
„Черник" — Вардар С.К. — 6:0
„Черник" — Дація С.К. 2:1
„Черник" — Спорт Клюб — 3:1
„Черник" — Ірак С.К. — 4:0

„Черник" 9-го березня відбув фінальну зустріч з першуном групи „Зелених", клюбом Спорт К. 24 А, який теж не програв жадних змагань.

Звітові змагання проходили нервово й завзято, в якій німці часто переступали правила гри, й за це суддя усунув із змагань одного їхнього змагуна. Дружина „Черника" мала кілька можливостей здобути ґолі, але свій єдиний ґоль, що вирішив долю цього першого чемпіонату турніру в закритій залі, наша дружина здобула з вільного стрілу.

По закінченні цих фінальних змагань комішенер Мічиґенської ліґи Бонанза і президент детройтської дружини „Лайтнінґ" вручили провідникові „Черника" Н. Костюкові Чашу, ґратулюючи за заслужений успіх та бажаючи успіху на зеленій мураві в сезоні 1980 року. Після цієї паради усі змагуни „Черника" переїхали до домівки Т-ва, де в своїй рідній атмосфері відсвяткували цей великий успіх.

На цю товариську зустріч несподівано загостив український гаківкар, змагун місцевого клюбу „Ред Вінґс" Деннс Полянич. Він привітав усіх присутніх і особливо змагунів „Черника", що так жертвенно змагалися, у висліді чого здобули звання чемпіонів й тим піднесли авторитет українських спортовців, а рівночасно і всіх українців на терені Детройту й стейту Мічиґену.

Склад „Черника": Р. Колодчин, Р. Гнатюк, П. Дигдало, В. Гнатюк, А. Гриньків, Я. Присяжнюк, Б. Гречний, Ю. Шкудор, К. Плічкос, І. Федорович, А. Тізен, Е. Говпе. Менаджер дружини — незаступимий і завжди відданий спортові Н. Костюк.

В. Г.

„Січовик" кадет - капрал Маркіян Паславський

Кінчається вже третій рік навчання, що його успішно проходить у славній Військовій академії Вест Пойнту спортовий вихованець УСВТ „Чорноморська Січ" Маркіян Паславський. Капрал Паславський — це син відомої в Нюарку патріотичної родини, великих ентузіястів спортового виховання. Крім Маркіяна, визначними спортовцями є його старший брат Нестор і сестри Олена й Ірена.

Усі вони, як і Маркіян, пройшли усі щаблі спортового вишколу в УСВТ „Ч. Січ". Правильній спортовій заправі Маркіян у великій мірі завдячує свій успіх у науці і твердий військовий вишкіл у цій дуже вимогливій Військовій академії. Не зважаючи на свої кадетські обов'язки і посилене навчання у вільні дні, Маркіян вправляє спорт і продовжує свої виступи в І-ій відбиванковій дружині УСВТ „Ч. Січі", провідником і граючим тренером якої є його старший брат Нестор, один з чолових українських відбиванкарів у ЗСА, член збірної країни.

Капрал Маркіян Паславський

УСВТ „Ч. Січ" (Юнаки) — „Космос" Савт Орандж (Юнаки) — 4:5

Цими фінальними змаганнями, що відбулися в неділю 16-го березня, юнаки „Ч. Січі" закінчили зимовий сезон у закритій залі Юнацької ліґи Ню Джерзі. Зазнавши поразки вислідом — 4:5, „Ч. Січ" здобула звання віцечемпіонів, що треба уважати за успіх наших юнаків. На протязі зимового сезону в складі дружини виступали: Д. Василак, Р. Василак, Ю. Презимійський, І. Щудлюк, Є. Турянський (король стрільців „Ч. Січі"), М. Васьків, С. Сосяк, О. Калинович, А. Пенцак. Провідниками дружини були молоді вихованці „Ч. Січі" — Маркіян Хамуляк й Іван Калинович, опікуном — Володимир Василак.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Вже розпочався сезон копаного м'яча. Усі дружини Вищої і Першої Ліґи совєтської імперії розпочали гри за Кубок СССР, які проходять у так званих „зонах". Згідно з дотеперішніми вислідами в слідуючих „зонах" перед ведуть такі клюби:

Друга „зона": „Шахтар" Донецьк між шести клюбами має досі здобутих чотири точки. В Третій „зоні" перші перемоги здобули „Динамо" Київ з „Ністру" Кишинів — 3:1, „Карпати" Львів з „Дніпром" Дніпропетровськ — 2:1, „Спартак" Івано-Франківськ ремісував з „Льокомотивом" Москва — 0:0.

В Четвертій „зоні" „Колос" Нікополь теж ремісував з клюбом „Торпедо" Москва — 1:1, а „Металурґ" Запоріжжя переміг „Шинник" Ярославль вислідом — 3:0.

Офіційні першості нового сезону у Вищій Лізі СССР починаються 3-го квітня, в яких у цьому році з України змагатимуться такі клюби: „Динамо" Київ", „Карпати" Львів, „Чорноморець" Одеса, „Шахтар" Донецьк.

Гаківковий Клюб „Сокіл" Київ — першун Турніру

25-го лютого закінчилися розгризки гаківкового турніру, що проходив у лютому в столиці України — Києві. В турнірі взяло участь п'ять клюбів Вищої Ліґи СССР, які відбули між собою по одній зустрічі. Клюб „Сокіл" Київ, який здобув дві перемоги, один реміс і зазнав однієї поразки, вийшов першуном і був нагороджений Трофеєм газети „Вечірній Київ". Кінцевий показник табелі турніру:

	гор	точок	ґолів
1. Сокіл, Київ	4	5:3	15:12
2. Динамо, Москва	4	4:4	21:13
3. Спартак, Москва	4	4:4	14:12
4. Хімік, Вознесенськ	4	4:4	12:18
5. Іжсталь, Іжевськ	4	3:5	14:21 (от)

УПРАВА НТШ...

(Закінгення зі стор. 1)

слов'янських студій), що має відбутися цього року у Філядельфії. Згідно з попередньою ухвалою, Осередок НТШ у Філядельфії зголосив дві наукові сесії НТШ під час цієї конвенції та замовив два приміщення на виставку книжок. Цими справами відають проф. Б. Романенчук та проф. Л. Рудницький у Філядельфії. Звітуючи про цю справу, проф. Я. Падох зокрема та з признанням відмітив активність в американському науковому світі проф. С. Горака, основоположника та головного редактора наукового журналу „Нейшеналіті Пейперс".

Крім голови проф. д-ра Ярослава Падоха, звітували ще коротко про поодинокі ділянки активностей НТШ науковий секретар проф. д-р Микола Чировський, який очолює Видавничу комісію, заступники голови проф. д-р Василь Лев і проф. д-р Степан Горак та скарбник мгр Рак.

Після полуденкової перерви та перекуски, яку приготовили в приміщеннях нарад пані д-р Ірина Падох і пані Дуда, проф. д-р С. Горак інформував про зв'язки НТШ з чужинцями, зокрема американськими науковими установами про членство НТШ в цих установах та участь у їх активностях, з'їздах і конференціях та про популяризацію видань НТШ, стверджуючи в заключенні, що вже зроблено поважний поступ для встановлення доброго імени української науки в чужинецькому науковому світі. В результаті винесено постанову про частинне фінансування з боку НТШ його делегатів на американські і міжнародні наукові з'їзди і конференції.

В результаті нарад Управа, між іншим, рішила:

Відбути загальні збори НТШ в ЗСА в дні 24-го травня ц.р. в Ню Йорку і обрано Номінаційну комісію в складі: професори О. Андрушків, В. Лев, Дм. Штогрин і В. Ленцик та заступники проф. В. Калинович і проф. Л. Рудницький. Для вирішення справи наукового панелю та евентуальної його програми з нагоди річних зборів обрано комісію в складі професорів: В. Калиновича, В. Стойка і П. Гоя.

Прийнято в члени НТШ д-р Роксоляну Бурачинську і проф. Едварда Касинця.

Схвалено три стипендії на праці з українознавства для науковців: Марти Богачевської, Сидора Кушпірського та Мирослава Юркевича.

Схвалено дотацію НТШ в сумі 10,000 долярів на завершення гаслової Енциклопедії Українознавства.

Після обговорення та схвалення ряду інших справ голова закрив наради, поінформувавши, що на цих нарадах ред. А. Драган передав для НТШ від Українського Народного Союзу чек на суму 500.000 долярів „з найкращими побажаннями від Головного Екзекутивного Комітету, який цей чек виставив, та від Головного Уряду УНС, який цю дотацію схвалив".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 11-го КВІТНЯ 1980 р.

МІЛВОКІ, Віск. Річні загальні збори Т-ва ім. І. Франка 103-го Відд. о год. 7-ій веч. в парафіяльній залі укр. правосл. церкви Св. Покрови при 1231 В. Скат вул. В програмі: звіт членів Управи, слово представника Уряду УНС, вибір нової Управи. Проситься чл. взяти участь — А. Дорошенко, гол., М. Роботевський, секр.

СУБОТА, 12-го КВІТНЯ 1980 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270-ий Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти — фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Проситься чл. прибути та заплатити членські вкладки або посилати поштою на адресу фін. секр. — S. Ostrowsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel.: 432-2983. — Управа